

KIRDERANNIKU INFOLEHT PETERBURI ERI

17.05.2018

ÕPPEREIS PETERBURI 03.-06.MAI 2018

MTÜ Kirderanniku Koostöökogu viib 2017. a. aprillist ellu ühisprojekti "Muutustega kohanemine".

Projekti raames oleme külastanud ERM-i, osalenud erinevatel tervise- ja seotud loengutel, kaasa löönud põnevatel koolitustel. 03.-06. mail toimus ühisprojekti elukeskkonna teema raames õppesõit Peterburi. KIKO liikmetele tundus idee huvitav ning grupp täitus kiiresti. Otustasime kasutada ühistransporti ja nii alustasime teekonda 03. mai õhtul Jõhvi raudteejaamast, et sõita Tallinn-Moskva rongiga Peterburi.

4. ja 5. mai oli plaanitud Peterburi kultuuriväärtustega tutvumiseks. Et aega võimalikult huvitavalt sisustada ja hästi palju näha, kasutasime Peterburi turismifirma teenust.

4. mai hommikul kohtusime hotellis suurepärase giid Nadeždaga. Esimese päeva programmis oli linna- tuur, seejärel sõit tiiburlaevaga Peterhofi. Kell 11 algas muusika ja purskkaevude vaatamäng. Varake-

vadine park oli pungade puhkemise ootel. Veel raagus puude vahelt avanesid kaunid vaated.

Peale vene traditsioonilist lõunasööki külastasime Tsarskoje Selo valitsejanna Katariina lossi ja kuulsat merevaigu tuba. Kulda ja kristalle vene valitsejad armastasid.

Tagasisõidul Peterburi tutvustas giid meile nõukogude ajal ehitatud ja ajakohase sümboolikaga liialdatud metrood.

Kuulsa Püha Isaac'i Katedraali külastamine tuletas meelde kui oluline on usk maailma kultuuriloos.

Esimese päeva lõpetas ühine õhtusöök.

Õppereisi teine päev algas peale hommikusööki paadisõiduga mööda Neeva jõe kanalit, kus saime vaadelda kanaliäärseid suursuguseid hooneid. Meie seltskonnas oli sünnipäevalaps Kadri ja teda saime paadisõidul lauluga tervitada.

Peterburi kultuurihuvilise turisti magnet on teadagi Ermitaaž. Giid Nadežda oli kõik kenasti organiseerinud ja meie grupp pääses muuseumisse ilma sekeldusteta ja pikas järjekorras seismiseta. Giid tegi ülevaate Ermitaaži saamisloost ja kunstikogudest, kus on rohkelt maailma kuulsate kunstnike töid. Tõde on see, et kogu muuseumi varadega

tutvumiseks kulub mitu-mitu kuud.

Lõunasöök ootas meie gruppi õdus-sas jazzihõngulises pubis.

Peale lõunatamist jätkasime reisi-

programmiga. Järgnes külastus Peeter-Pauli kindlusesse ja katedraali, kuhu on maetud Peeter I ja tema järglased valitsejad.

Peterburi reisi peamine siht oli Jaani kirik ja Peterburi Eesti Kultuuriselts. Võtsime seltsi esindajatega ühedust talvel ning planeerisime seltsi tegevuste tihedasse graafikusse kohtumise 5. mail. Kohtumine Jaani Kirikus Peterburi Eesti Kultuuriseltsi südika ja krapsaka liikme pr. Aino Tonkaga oli meeleolukas ja lõbus. Aino Tonka juured on Ida-Virumaal ja suvepuhkust veedab elurõõmus proua Lügä-nusel. Proua rääkis seltsi tegemistest ja ajaloost. Tegime ringkäigu kirikus ja julgemad ronisid kirikutorni.

Oli väga südamlilik ja tore kohtumine.

Fotol: pr Aino Tonka ja Jõhvi vallavanem Aleksei Naumkin

Prof. Aadu Must kirjutas 11.04.2017 a. ajalehes Postimees: "Eestikeelseid jumalateenistusi on Peterburis peetud 1787. aastast. Eestlased kuulusid esialgu saksa-eesti kogudustesse. 1841. aastal jagunes Peterburi kadetikorpuseluterlik saksa-eesti Mihkli kogudus eesti ja saksa koguduseks, tekkis Peterburi Jaani kogudus (kohtukirjades oli «Peterburi eesti kogudusest» juttu küll juba 1836. aastal). 1843. aasta Jaani kiriku surma-meetrikast leiame hulga Peterburis, Tallinnas, Tartus, Keilas, Kullamaal, Pärnus, Viljandis, Narvas, aga samuti Pihk-vamaal sündinud eestlasi. On eestlastest sõdureid, madruseid, teenijaid, käsitöölisi. Eraldi raamatu võiks kirjutada Peterburist kui eesti haritlaskonna taimelavast. Jah, teame hästi Johann Kölerit. Peterburis õppisid meie riigimehed Jüri Uluots, Ants Piip, August Rei, Jaan Teemant.

Teame, et Jaani kirikus teenis Jakob Hurt. Mäletame Peterburi konservatooriumi professoreid Jaan Tamme, Artur Lembat. Või ka Peterburi juura - ja muusikatudengit Heino Ellerit."

Kirikuõpetajana on seal töötanud Jakob Hurt ja Villem Reiman, organistina Mihkel Lüdig ja Rudolf Tobias.

Fotol: reisiseltskond Jaani kiriku trepil

Fotol Jaani kirik

Reisi viimasel päeval oli hommikupoolik vaba ning igaüks sai selle aja oma soovi kohaselt veeta. Kes soovis nautida vene köögi paremaid palasid õdusas söögikohas või tutvuda kaubandusega ja aeg kingituste ostmisele pühendada. Tagasi Jõhvi sõitsime liinibussiga. Piiri ületamine läks ladusalt. Kokkuvõttes võib öelda, et grupiga ühistranspordiga reisimine laabus kenasti. Seda nii Peterburi linna või tagasi sõites, kui ka linna-siseselt.

Peterburi jättis puhta ja euroopaliku mulje. Küsisime ka pr Ainolt kas talle meeldib elada Peterburis, kuid särasilmne proua igatseb ikka Eesti järele. Paraku ei võimalda sealne pension hakkama saada Eesti riigis.

Fotol paremal: õppereisist osavõtjad pärast Ermitaazi külastust

PETERBURI– PARADIIS NEEVA KALLASTEL

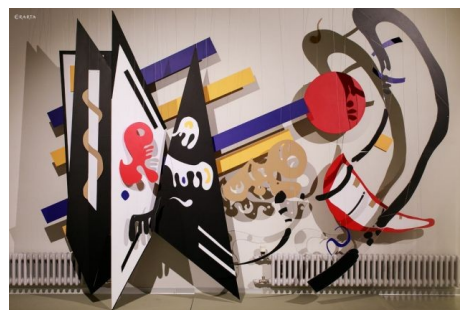
- Noor Peeter oli vaimustunud Euroopast ja eriti Amssterdamist ja Venetsiast.
- Pärast Vene armee hävitavat lüüasaamist Narva all novembris 1700 keskendus Peeter I sõjategevusele Ingerimaal – Neeva jõe ääres ja Laadoga järve edelakaldal. Oktoobris 1702 vallutati Neeva lätetel asunud rootslaste Nöteborgi (Pähkinäsaari) kindlus, mille Peeter I nimetas Schlüsselburgiks (Võtmelinnuseks). Seda kindlust tugevdama ei hakatud vaid
- 16. (27.) mail 1703 hakati Jänese saarele rajama uut, **Sankt-Peterburgiks** nimetatud kindlust, mis sai alguseks ka uuele linnale. Seda kuupäeva peetakse linna rajamise kuupäevaks.
- Peetri jaoks oli hästikorraldatud, õitsva ja õnneliku riigi ideaaliks Holland, nii kujutles Peeter I unistustes oma tulevast linna just Amsterdami sarnasena.
- Peterburi on esimene Venemaa linn, mis ehitati plaani järgi. 1703. aasta sügisel oli linna rajamisega ametis juba 20 000 inimest, 1704. aasta kevadel ilmus aga tsaari ukaas, mille järgi pidi ehitusele saadetama 40 000 töölist üle kogu Venemaa.
- Peterburi ajalugu täidab võitlus ülejutustega, milliseid juba Peetri elu ajal, aastail 1703–1725, oli üksteist, mil vesi kerkis tavalisest tasemest enam kui 150 sentimeetrit kõrgemale.
- 1713. aastal järgnes ukaas, mis kohustas kõiki õukondlasi ümber kolima Peterburi, sinna alaliselt elama asuma ja ehitama maja neile eraldatud maatükile, seda kõike taas karmi karistuse ähvardusel. Maja suurus sõltus õukondlasele kuuluvate talumajapidamiste arvust. Rikkamad inimesed pidid ehitama suurte akendega kahekordsed kivimajad.
- 1718. aastal kohustas ta varakaid kodanikke võtma n-ö riigikassast endale purje- või sõudepaat, mis polnud

ette nähtud majandussõitudeks, vaid liikumiseks linna arvukatel **kanalitel**. Edasine hoolitsemine veesõidukite eest jäi juba omanike ja nende järeltulijate hooleks. Pühapäeviti tuli spetsiaalse signaali peale ja suure trahvi ähvardusel koguneda kindlasse kohta, et osaleda erilistel veel korraldatud üritustel

- Peeter I, püüdes lõhkuda ühiskonna suletust, viis Peterburis sisse uue meelelahutuse ja suhtlemise viisi – assambleed. Assambleesid korraldati regulaarselt vastavalt tsaari ukaasile aristokraatide majades. Need olid mõeldud meelelahutuseks, ent nende külastamine oli õukondlastele kohustuslik, moodustades lausa ühe osa nende ametiülesannetest.
- Tohutute jõupingutuste tulemusel Peterburi asutati, laiienes ja ehitati üles, ning muutus ajapikku Euroopa üheks huvitavamaks ja ebatavalisemaks linnaks. Tema asutaja unistas Venemaa Amsterdamist, ent rajas linna, mis ei sarnane ühegi teisega ning võib oma harukordse iluga. (Ajakirjast Horisont Nr 3/2003.)
- 1723. aastal toimus **Peterhofi** pidulik avamine - kesksel kohal on Suur loss, mis asub kuuteistkümnemeetri kõrguse terrassi serval, laiudes kolmesaja meetri ulatuses.
- Lossi eest algab mere poole laskuv Suur kaskaad, muinasjutt, mille peategelased on kullatud skulptuurid ja vesi. Kaskaadist algab purskkaevudega ääristatud kanal, mis suundub otsejoones merele, praegu on Peterhofi ansambli üle 150 purskkaevu ja kolm kaskaadi.
- Ermitaaž** (ametliku nimetusega Riiklik Ermitaaž) on muuseum, mis loodi 1764. aastal Katariina Suure poolt Berliinist omandatud umbes veerand tuhandele hollandi ja flaami kunstniku teosele ning 1769. aastal Dresdenist omandatud umbes 600 maalile. Nüüd on muuseumis ligi kolm miljonit eksponaati kivi-ajast nüüdisajani, sealhulgas maailma suurim maalikogu, mis teeb kunstikogu suurimaks Venemaa Föderatsioonis ning üheks suuremaks ja respektitumaks kunstivaramuks maailmas. Külastajatele

avati kunstikogu 1852. aastal Imperaatori Ermitaaži nime all. Räägitakse, et tänapäeval töötab Ermitaažis lisaks inimpersonaale ka 70 kassi.

Kaasaegne Peterburi kultuuri- ja loomeinimeste tõmbekeskus. Peterburi ajaloolise fassaadi taha peidavad end mitmed loomelinnakud, kaasaegse kunsti muuseumid ja fotogaleriid.

Moodne Peterburi on samuti põnev ja tasub uurimist.

Pane tähele! Järgmine Kirderanniku Koostöökogu ühisprojekti "Muutustega kohanemine" tegevus on maalimine vabas õhus. Maalikursuse juhendajaks on kunstnik Kalev Prits ja asi ise toimub 31. mail kogu päeva Pirtses Tuli-vee rannarestorani lähedal. Kõik huvilised on maalima oodatud!